

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 121.

Maribor, dne 13. oktobra 1911.

Letnik III.

Izrodek socialne misli.

V dobi socializma živimo. Princip socializma je zdrav in nudi edini pravi temelj človeški družbi. To prepričanje je že tako splošno, da ga nam ni treba nadalje utemeljevati. Toda vsaka, še tako dobra stvar ima svoje senčne strani, tako tudi socializem. Poglejmo kakšne!

Razum socializma označuje sedanjo dobo neko splošno jamranje, ki z otročjo neokretnostjo išče vedno tuje opore. Res je, da so časi težavni, da so življenjski pogoji že skoro nemogoči, ampak meni se pa vendar le zdi, da je med temi dvema dejstvi vzročna zveza.

Liberalizem, ki je propagiral in še uči brezobziren boj individua proti individuu, je v svojem razvoju pritiral človeško družbo do prepada. Vsi milijoni naj bi hlapčevali par srečnim in nasilnim mogotcem. To je rodilo odpor in v znamenju odpora se je rodila socialna misel. Druge pomoči za majega človeka v boju proti surovi sili kapitala ni bilo, kakor da se je pričel trpeti. Naslanjajoč se eden na drugega so pričeli trpiti boj za obstanek. Videli in vedeli so, da posameznik v krutem življenjskem boju ne pomeni nič, zato so se oprli eden na drugega in tako ustvarili silno moč.

Zavest, da naj si išče posameznik pomoči pri bližnjemu, da naj se z njim združi, ker se potem njegova moč in veljava podvoji, v nadaljnjem razvoju potisočeri, ta socialna misel je pa sčasoma nevede, deloma tudi radi krive propagande, rodila v mnogih prepričanje, da je bližnji dolžan pomagati. Tuja pomoč je postala nekaj samo ob sebi umevnega. V raznih težavah in stiskah posameznik že ni več mislil, kako bi si pomagal sam, ampak opiral se je samo še na družbo. Odnavadil se je samostojnih dejanj in v času nevarnosti je samo kričnil ter se zatekel k tovarišem. In v tej smeri dobiva ta izrodek socialne misli po mojem mnenju že nevarne dimenzije. Postalo je že vse preveč v navadi, da se za vsako majhno stvar zahteva pomoči od drugih. Če se komu kaj pripeti, si že ne misli najprvo, kako si bo škodo popravil sam, ampak kako mu bodo pomagali drugi. Stvar se razvija že tako daleč, da posameznik z ozirom na tujo pomoč celo greši. Nekateri so se že povsem odnavadili samostojnih dejanj in hočejo, naj jih

družba potiska skozi življenja boje, seveda rahlo, tako da ne občutijo nikakih bridkosti. Če jih pa kedaj kaj neprijetnega doleti, potem obupano zaječijo. Ker je takih ljudi mnogo, zato je res, da je sedanja doba — doba jamranja in jadikovanja.

To so nezdrave razmere. Povdarjati se mora pričeti bolj kakor dosedaj: Socialna misel uči sicer medsebojno podporo in pomoč, toda najprvo se mora vsak posameznik potruditi, da vdejevski lastne duševne in telesne sile. Vsakdo mora storiti najprvo, kar je v njegovih močeh in še le kar presega njegove moči, to naj mu poda družba. Vsi za enega, eden za vse, se glasi geslo in se ga mora tudi izvajati. — Dolžnost posameznika, da skuša razviti vse moči v prosoh družbe, je ravno tako velika, kakor dolžnost družbe, skrbeti za posameznika.

L. Kemperle.

Za katoliško časopisje.

O tem, času jako primernem vprašanju priobčuje tirolski časnikarski apostol P. Dominikus Dietrich iz samostana Wilten v zadnjem zvezku „Linske teološko-praktične kvartalne revije“ daljšo in zelo zanimivo razpravo. Pisatelj dokazuje z množino številnih sramotno dejstvo, da avstrijsko katoliško časopisje v vsakem oziru daleko zaostaja za nasprotnim judovsko-liberalnim, narodno-svobodnimiselnim in socialističnim. Ako bi imeli katoličani svojemu številu odgovarjajoče časopisje, bi moral biti natisk in število katoliškega časopisja najmanj osemkrat večji, kakor pri nasprotnikih. V resnici pa izkazujejo katoličani z ozirom na moč nasprotnega, brezverskega časopisja samo eno petino; torej imajo samo eno štiri-desetino tiste moči in tistega vpliva na javno mnenje, ki jim pravzaprav pristojajo. Časopisje, katerega vrednost kot „prižnico našega časa“ in „šola za odrasle“ obširno utemeljuje p. Dominikus, morajo pospeševati v prvi vrsti katoliški duhovniki. Vsled tega daje od apostolskega navdušenja prešinjeni pisatelj svojim stanovskim tovarišem množico nasvetov, o katerih bi bilo le želeto, da bi našli pri dušnih pastirjih našega ljudstva razumevanje in odprto srce.

S toplimi besedami se spominja pisatelj v omenjenem članku Pičevega društva za pospeševanje ka-

toliškega časopisja v Avstriji. Neobhodno je potrebno, da se omenjeno društvo razširi do najoddaljenejših krajev naše domovine. Ker so zbrani nasprotniki po priznanju mednarodnega svobodomiselnega glasila v Parizu od leta 1908 izdali parolo, da se mora Avstrija, kot zadnja in najmočnejša trdnjava katoliške cerkve, naskakovati z vsemi sredstvi, se mora po mnenju P. Dominika ustvariti in razširiti mogočno katoliško časopisje. To naj bo življenjska naloga avstrijskih katolikov v prihodnjih dveh desetletjih.

Besede, ki jih je zapisal P. Dietrich, veljajo v polni meri tudi za naše časopisje. Le odkrito si priznamo: v naših vrstah se stori vse premalo za razširjavo dobrega časopisja. Hvala Bogu, je mnogo častnih izjem, ki res vestno in vstrajno delajo za prosoh našega časopisja, toda le več je še brezbriznežev in popustljivcev. Le prerado se še zgodi, da se ne skrbi, da bi imela vsaka hiša naš časopis. In nasprotniki delajo z vso silo in pritiskajo na vse načine, samo da dobe novih naročnikov. Mi smo pa mladi in celo ne skrbimo, da bi imele trgovine in gostilne, ki živijo od našega ljudstva, naročene naše liste, v prvi vrsti pride tu v poštev „Straža.“ Bodi-mo dosledni in neizprosni! Kdor se sramuje naših listov, naj se sramuje prostovoljno ali neprostovoljno tudi našega denarja!

Novi davki.

Med tem, ko se je preje državne potrebščine brez načrta dovoljevalo, ne da bi se oziralo, kje dobiti pokritje, je sedaj vlada krenila v drug tir, in hoče ob priliki povišanja plač državnim uslužbenbam najti tudi pokritje za ta večmilijonski izdatek. Rabila bo za omenjeno povišanje 33 milijonov in kje jih dobiti drugje, kakor na najenostavnejši način — z novimi davki.

V predlogi finančnega ministrstva stoji na prvem mestu osebno-dohodninski davek. Te davek naj bi nesel 15 milijonov kron, nadalje bi se dobilo od pristojbin za zavarovalne rente in pogodbe za prevzitek 3.400.000 K; od pristojbin od totalizatorja 4.000.000 K, ostanek pa s pomočjo deloma zvišanih tarifov za tovarno blago. To bi neslo 8.000.000 K.

Osebno-dohodninski davek se bo zvišalo že od 10.000 kron dohodkov naprej. Od tod se viša davek za malenkost 2 in pol odstotkov današnjega zneska. Dotični, ki ima 10

Več idej ima po našem mnenju Vavpotič, ki je ilustriral „Desetega brata“ — a delo je ostalo „torso.“ A premisliti moramo, da je tudi snov v „Desetem bratu“ čisto druga.

O letošnjih ilustracijah Mohorjeve družbe pa bi radi slišali tudi sodbo kakega strokovnjaka na tem polju, saj se je v Ljubljani otvorila te dni VII. umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu, in „kdo se bi o tem prerekal“, da sedem umetniških razstav ne izobrazijo estetskega čuta slovenske inteligence!

D.

(Dalje prihodnjik.)

Ljubezen premore vse.

(Povestica iz življenja. Priobčl A. Leben.)

(Dalje.)

„Glasno seveda tega ne povedo“, razlagala je ta, „nočejo ljubeznivemu mlademu gospodu narejati žalosti, saj on ne more nič za to, da se bili njegovi stariši takšni; toda na tihem se povsod o tem pogovarjajo; jaz sem včeraj spet slišala v Vinarijih pri Beloglavcu!“

„Katra, bodi toliko dobra, in pazi malo na mojo živino“, poprosila je zdaj Beta, „jaz moram doli v Podgorje!“

„Kaj pa je vendar? — Kaj moreš neki storiti? — Kaj hočeš početi?“ kričala je začudena Katra.

„Pusti me ter pazi na mojo živino“, rekla je Beta napol ježno, nato je odhitela v svoje stanovanje, oblekla boljšo obleko in zdirjala po hribu navzdol proti Podgorju. Med potom je mrmrala sama s seboj: „Sin Laputnikovega Irga! . . . To ne sme ostati! . . . Laputnikovega Irga! — Ne, bolje je Podgajškovnega Jožeta. Hudoben Jože ni bil, le preveč nagle jeze, prenačle jeze!“

Čim bolj se je bližala Beta cerkvi, tem jasneje so peli zvonovi, tem močnejše so grmeli možnarji. — Beta je napela vse moči, da se je prerila skozi nabito natlačeno množico v cerkev. Peli so ravno k zadnjemu blagoslovu. Primiciant je vzel v roke monštran-

PODLISTEK.

Mohorjeve knjige.

Ksaver Meško: „Mladim srcem.“ Prvi zvezek. Ilustroval (zakaj ne „ilustriral“) Šaša Šantel.

Našemu mladinskemu slovstvu, ki še tiči v okornih črevljih in ne napreduje sorazmerno z drugim našim slovstvom, je tudi Mohorjeva družba začela, kakor se vidi, obrabati večjo pozornost in hoče, kakor kaže naslov te knjižice, izdati več zvezkov Meškovih mladinskih spisov. Izdala je troje Stritarjevih mladinskih knjig, od katerih je prva zbirka „Pod lipo“ gotovo dosegla svoj namen.

Imeli smo priliko opazovati šolarčka na naši jezikovni meji, ki se je v šoli naučil le nemške abecede in nemškega branja. Pa priroma Stritarjeva knjižica „Pod lipo“ v hišo. Bila je ilustrirana, fantje s petelinovimi peresi za klubkom, veselo življenje na vasi, vse to je gledal otrok in se jo zabaval po svoje.

Akoravno je knjigo ilustriral nemški umetnik, je vendar kolikor toliko pogodil otroški svet. Fantek je postajal radoveden. Izpraševal je, kako se bere in izgovarja ta črka, kako ona in začel je nerodno čitati, čez zimo pa je že imel prebrano celo knjigo. Zakaj to pripovedujem? Da po kačem, kako važen pomen ima dobra mladinska knjiga za naše otroke, posebno pa za otroke ob mejah, kjer je Mohorjeva knjiga edina širiteljica narodne izobrazbe.

Pričujoči prvi zvezek Meškove zbirke ima troje stvar: 1. „Romanje na Goro“, iz „Mira božjega“, ki ga je izdal Kleinmayr v Ljubljani, 2. „Poljančkovega Cenčka“, ki smo ga čitali že v Mohorjevem koledarju, ter 3. „Zgodbo o Martineku“, ki je iskal raj na zemlji.

Dobra polovica knjige obsega torej staro blago. Zato pa Mešku ne očitamo ničesar, ako hoče zbrati tiste svoje spise, ki so namenjeni pred vsem naši nežni mladini in jih po Mohorjevi družbi v drugi izdati.

Vprašanje je le, ali so vsi ti Meškovi spisi res pripravi za mladino, posebno še za šolarsko. Po vsebini go-

tovo, o tem se ne bomo prerekali. Po jeziku pa se nam zde spisi te zbirke pretežki. Seveda Meško misli na širše čitateljstvo, zato naslov: „Mladim srcem.“ Sreče 70letnega starčka pa je ravno tako lahko „mlado“, kakor srce šolarčkovo ali srce poštene slovenske nevestice, ki je nežno in nepokvarjeno.

Po našem skromnem mnenju bo najbolj ugajal „Poljančev Cenček“, to je fant, kakršnih treba, korajžen in podjeten, a ob enem dober. Zlata dušica!

V zgodbi o romanju na goro in v zgodbi o Martineku, otroku, ki je iskal raj na zemlji, je mnogo psihologije in lepe poezije, ki jo bodo uživala mlada srca, a ta poezija in ta psihologija bo manjšemu ljudstvu prikrita, ker je ne bodo mogli najti.

Naša sodba pa seveda ni merodajna; naj bi se oglašil kak večak-pedagog, ki boljše pozna psihologijo mladega sveta nego mi, in ki ima več vpogleda v mladinsko slovstvo, ker se z njim v šoli praktično bavi. Meško pa naj le nadaljuje na tem polju!

Letos smo čitali v „Straži“ Meškov podlistek — naslova mu ne vemo več — o fantku, ki je hodil na uro gledat. Tudi ta se naj nam „ilustriran“ predstavi v Mohorjevih knjigah. In če smemo še nekaj svetovati našemu vrlému pisatelju, bi še dostavili, naj nam zbere krajše stvari, da ne bo mladina pri romanju in iskanju obnemogla in da bo hitreje priromala do konca knjige ter tako tudi več lepega užila.

Sodbe o mladih srcih so jako različne, dostikrat se človek vara in ne zadene prave. Zato pa se naj oglasijo še drugi!

Knjigo je ilustriral (ostanimo pri ilustriranju!) Šaša Šantel, katerega že poznamo kot dobrega ilustratorja hrvaškega „Velega Jožeta.“ Že zadnjič smo omenili, da je prav in umestno, da naši umetniki konkurirajo pri ilustracijah Mohorjeve družbe. To pomeni napredek. In da je družba v tem oziru napredovala, temu bo moral vsak pritegniti.

Ilustracije so prav dobre, ako ne štejem slike na 13. strani, ki je pogrešana. Tudi slika na 93. strani ni posebnost dobra. Celoten vtisk pa je izboren.

tisoč kron dohodkov, bo torej samo 7 K več plačal, taki, ki ima 92.000 K dohodkov, bo plačal za 730 K več. Tu di za ugodnejše situirane ni davek preobčuten. Pri dohodkih čez 100.000 K do izključno 200.000 K se zviša davek za vsakih 4.000 K in sicer za 260 K; pri dohodkih čez 200.000 K do 210.000 K znaša davek 11.680 K; pri dohodkih čez 210.000 K se viša davek za vsakih 100.000 K in sicer za 650 K.

Neko novost pa vsebuje ministrova predloga, namreč davek za samce in za poročene, ki nimajo otrok. Dotična določba se glasi: Davkoplačevalec, h katerih gospodarstvu ne spada nobena v par. 157 določena oseba, se zviša davek za 15 proc.; davkoplačevalec, h katerih gospodarstvu ne spada več kot ena taka oseba, za 10 proc.

Ker so trgovci in industrijalci pri določitvi dohodninskega davka dostikrat varali finančno oblast, zahteva vlada, da se ji dovoli vpogled v trgovske knjige. In glavni vzrok, ki ga imajo omenjeni davkoplačevalci proti temu, je trgovska tajnost. S tem pomislekom se je pa v predlogi računalo in so dane v tem oziru garancije. Sicer pa tudi vpogled v knjige ne poda glede čistega dobička popolno jasnost. Kak knjigovodja, ki zna številke dobro grupirati, lahko napravi bilanco ravno nasprotno, kakor je pa v resnici.

Kakor se razvidi iz vladne predloge, se bo reformiralo davek delniških družb. Pri delniških družbah, ki se obrestujejo manj kot po 6 proc., se zmanjša davek, ki je dosedaj znašal brez izjeme 10 proc. Pri podjetjih, ki se pečajo z obrtno ali poljedelsko produkcijo, se namreč v prvih petih letih njihovega obstoja zniža davek in znaša pri čistem dobičku manj kot 4% — 6%, od 4—6% — 8%, in še le pri čistem dobičku 6% in več — 10%.

Delniške družbe, ki se rentirajo z več kot 10 procent, morajo razven omenjenega davka še plačevati sledeči dodatni davek: za 11. in 12. — 2%, za 13. in 14. — 4%, za 15. in 16. — 6%, za 17. in 20. — 8%, za vse nadaljne višje obresti 10%.

Davek na tantijeme znaša brez ozira na druge dohodke: pri znesku do 2000 K — 2%, pri znesku do 16000 K — 4%, pri znesku do 60.000 K 6% in pri znesku od 60.000 K naprej — 8%.

Prišlo bo še več davkov, tako davek na dedščino, avtomobile, šumeča vina, zopetno zvišanje davka na pivo, davek na žganje, posebno zadnji v svrhu saniranja deželnih financ.

Parlament ima dosti dela pred sabo. Naj svojo nalogo naglo izvrši, da se napravi prostor nadaljnjemu važnemu delu.

Vojska med Italijo in Turčijo.

Pet Turkov pognalo v beg dve italijanski stotniji.

Dve stotniji italijanskih vojakov ste dne 8. t. m. v Tripolisu začele prodirati proti notranjosti. Ko so Italijani prišli komaj nekaj kilometrov iz mesta ven, se je prikazala iz petih konjenikov obstoječa turška prednja straža. Ti Turki so vkljub stokratni premoči Italijanov vendar začeli streljati. Ko so Italijani zagledali sovražnika, o katerem so mislili, da ima pomoč, so se kar obrnili in začeli bežati. Nekateri so pometali kar puške v stran.

No, sedaj se že privadijo Italijani tudi na rudeče turške fese in arabske turbane, potem že pojde bolje. — Op. ured.

co. Obraz mu je bil nekoliko razžarjen in neka sveta navdušenost mu je sijala iz oči. — Beta je nepremično zrla v njegove ljubke poteze. Ko pa je zapel s čistim, prešinjavajočim, slovesnim glasom: „Genitori...“, Beta ni mogla več gledati proti oltarju; izvlekla je iz žepa bel robček ter ihtela vanj napol glasno. — Čudno prijeten je bil ta jok. —

Po dokončani službi božji je spremljala procesijo, belo oblečenih deklic in drugih ljudi primicijanta v župnišče. Procesiji je sledila tudi Beta. — Zdajci ji pade kakor svinec težko na dušo njen naklep. Ko je šla doli s hriba, bila je trdno odločena, da bo, kakor hitro bo mogoče, ljudem pojasnila, čegavih starišev sin je Lojze; zdaj se ji krči srce; zdi se ji skoro nemogoče, izvršiti svojo lastno željo. — Ali bi ji verjeli? Kakšne govorice bi morale pač nastati vsled tega? Kaj bi le njen sin mislil o njem? Kako bi jo neki pogledali Šestanovi? — Grenki strah se je polaščal njene izmučene duše. — A vendar se mora zgoditi!

Gre se, rešiti čast in dobro ime njenega sina, njenege, edinega, ljubljenege otroka. Toda komu se naj najprej izda in odkrije? Mislila je na župnika, na Šestana, na gospodinj; a zdelo se ji je, da bi vendar najlažje govorila s svojim sinom samim.

Beta se je podala v župnišče. Tu je poprosila, naj se ji dovoli, s primicijantom samim izpregovoriti par besedi; ima mu nekaj važnega povedati. Peljali so jo tedaj kar k njemu. Ta jo je sprejel z največjo prijaznostjo.

„Torej si vendar tudi bila tu doli, Beta?“ vprašal jo je ljubeznjivo. „Zelo me je žalostilo, ko sem zvedel, da moraš ostati na Planini. — Beta, povej, ali ni bilo res lepo?“

„Ah, seveda lepo“, odgovorila je nekako ginjena, — „toda jaz sem prišla še le h koncu.“

Nato je začela ihteti ter ni mogla nobene besede več spraviti iz sebe.

„Beta, kaj pa imaš vendar?“ vprašal je mladi gospod presenečen.

„Pusti me malo, da se odpočijem, sem preveč utrujena!“ stokala je ženica.

Vlel ji je vvesti; a ona ne neha plakati in ne more zastaviti potoka solza. Čez nekaj trenutkov reče počasi:

Kolera v Tripolitani.

„Daily Express“ je mnenja, da je neizogiben izbruh kolere v Tripolisu, ker se je med italijanskimi četami pojavilo že precej slučajev kolere.

Pomorske bitke.

Iz Chiasso poročajo, da ste v ponedeljek dne 9. t. m. italijanski križarki „Pisa“ in „Amalfi“ trčili na šest turških torpedovk, ki so skušale priti v Rudeče morje. Vnel se je kratak boj. Štiri turške torpedovke so bile potopljene, in ostali dve ste ušle.

„Vita“ in „Messaggero“ bilježita to vest, toda z največjo rezervo.

Proti Italijanom.

Neka okrožnica turškega pravosodnega ministrstva na sodne oblasti vsebuje podrobna navodila, kako je postopati z Italijani na podlagi mednarodnega prava. Navodila veljajo do sklepa miru. Na vprašanje uprave katastra je sklenil ministrski svet, da ne smejo Italijani za časa prekinjenih odnosov pridobivati neprimičnin.

Napad na Tripolis?

„Daily Telegraph“ poroča iz Tripolisa, da je v noči od dne 9. na 10. t. m. več tisoč Turkov napadlo mesto. Proti jutru so jih pa s pomočjo reflektorjev na vojnih ladjah opazili; morali so se vsled silnega streljanja italijanskih čet umakniti. Vest je vzeta s precejšnjo rezervo na znanje.

Proklamacija na prebivalce Tripolisa.

Admiral Faravelli je izdal na tripolitansko prebivalstvo proklamacijo, v kateri naznanja zasedenje Tripolisa ter izjavlja, da se bo povrnilo vso škodo, ki je nastala vsled obstreljavanja, da se bo odpravilo rekrutiranje, da se bode izvedlo gospodarska izboljšanja in da se bo reševalo vero, posestva in žene.

Posredovalni poizkusi.

S posredovalno akcijo veselil ne bo nič in sicer vsled tega, ker je dotična nota turške vlade tako splošna, da ne more tvoriti nikake podlage za kako diplomatično akcijo. Evropska diplomacija se more omejiti samo nato, da svetuje tako v Carigradu, kakor tudi drugim balkanskim državam, da naj trezno in previdno postopajo v sedanjem položaju.

Namere mladoturškega odbora.

Mladoturški odbor se namerava preseliti v Carigrad in se konstituirati kot odbor za javni blagor. Polastiti se hoče vse oblasti in razpustiti zbornico. Prvo delo komiteja bo, da izžene vse Italijane in zapleni njih imetje.

Balkanske države.

Bolgarski ministrski predsednik je imel v ponedeljek s kraljem Ferdinandom v Bohuminu konferenco. Nato se je izjavil, da ne verjame, da bi prišlo čajo, da se je tudi v Črni gori precej izpremenilo. Z vso gotovostjo se sme s tem računati, da Črna gora ne bo ničesar podvzela, kar bi motilo položaj na Balkanu.

Položaj v Solunu.

Zaradi italijansko-turške vojne nameravajo uvesti v Solunu moratorij. Situacija na solunskem denarnem trgu je jako kritična. Pred par tedni je solunska banka s pomočjo grške banke situacijo še rešila. Zdaj je prevzela otomanska banka sanacijo dezarači tripolitanske zadeve do kakih homatij, v katere bi bile zapletene tudi druge države. Bolgarija je miroljubno razporejena in nima namena, neugodno vplivati na položaj na Balkanu. „Agence Telegraphique roumaine“ je pooblaščen, dementirati vest, da se rumunska armada mobilizira. Iz Petrograda poro-

narnega trga. Veliko solunskih tvrdek stoji pred propadom, ker so jim vse banke odpovedale kredit. Križa je neizogibna.

Izkrcaje v Tripolisu.

Iz Tripolisa se poroča, da je došlo najljubših 19 transportov z drugim oddelkom za v Tripolis namenjenih čet, ki so se takoj izkrcale. Dosedaj se je izkrcalo v Tripolisu 22.000 mož.

Položaj turških čet.

Italijanom naklonjeni Arabci potrjujejo, da postaja položaj turških čet, ki so se umaknile v notranjost dežele, zmiraj bolj obupen. Število dezertirjev se zmiraj večja. Govori se v Tripolisu, da se je nadpoveljnik Mumir-paša odločil, vsled popolnega pomanjkanja vode in živil se udati.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 11. oktobra.

V današnji draginjski debati so imeli dunajski poslanci vodilno besedo, Utemeljevali so svoje predloge, ki se nanašajo na odstranitev draginje mesa in živil.

Iz vseh izvajanj je zvenelo ostro opozicijsko mnenje. Splošno so zanimala izvajanja poslanca Wit. Pantza, ki je dokazal, da se je dosti njegovih napovedb iz prejšnjih let uresničilo in da je morala celo vlada pripoznati, da je bila govornikova kritika colinske politike upravičena.

Med drugimi je jako ostro govoril tudi krščanski socialc dr. Jerzabek, ki je pripisoval vso krivdo na draginji židovskim oderuhom in je izjavil, da mu cvetlični krogi na uličnih svetilkah na ringu ne ugajajo; bolje bi mu ugajalo, ko bi videl na vsaki teh svetilk viseti vsaj enega takih ljudskih židovskih pijavk.

Koncem seje je stavil poslanec dr. Korošec nujni predlog glede službenega razmerja uslužbenec v tobačnih tovarnah.

Prihodnja seja se vrši jutri z današnjim dnevnim redom.

Dunaj, 12. okt.

Ker se vršijo konference vsled uradniškega vprašanja, niso zamogli dogodki v zbornici vzbuditi pravega zanimanja. Nekateri govorniki so govorili pred stenografi.

Poslanec Neunteufel je utemeljeval predlog, da se obdači taka posest, katero se je odtegnilo obdelovanju. Dosti posestev se namreč nakupi, da se potem vporabijo za lovišča in nič ne koristijo.

Poslanec Rybar se je pečal s pomanjkanjem stanovanj. Odgovarjal je tudi na napad nemških radikalcev, da smo Slovenci veleizdajalci. On ne zagovarja svojega naroda, že vsled tega ne, ker v Avstriji pridejo samo tisti do česa, ki so bili veleizdajalci.

V imenu Slovenskega kluba je govoril dne 12. t. m. v zbornici poslanec Povše, ki je izvrstno zastopal težnje kmečkega stanu. V celi draginjski debati ni imel nobeden govornik toliko poslušalcev, kakor zastopnik slovenskega kmeta.

Z vnemo in zanimivo je dokazoval socialnim demokratom, da so njihovi predlogi pogubonosni za

ni izdala kot njegova mati. Nikdar ne bi črhnila niti besedice, to svojo skrivnost bi nesla s seboj v hladni grob, ako ji ne bi hudobno govoričenje prišlo na ušesa.

H koncu svojega pripovedovanja se je pa zopet začela solziti.

Sin jo je prijel za roko ter vskliknil:

„Vi ljuba, dobra mati!“

Zrla sta si dolgo časa nemo v oči.

Tu potrka nekdo nepotrpežljivo na duri.

Primicijant veli materi, naj ostane v sobi ter gre vun. Dolgo ga ni bilo nazaj.

Beta je trepetala kot šiba na vseh udih. Bila je v mučnih skrbeh, kaki vtis bo napravila na ljudi ta nepričakovana novost.

Nenadoma se zasliši od zunaj živahno govorjenje. In vrata se odpro, in v sobo vstopijo župnik, gospodje duhovniki, Šestanovi in mnogi gostje.

Beta si zakrije obraz. Vsi jo tolažijo in osrčjujejo in ji čestitajo. Šestanka se je razjokala samega sočutja in pa radosti.

Hitro prineso Beti praznično obleko, peljejo jo slovesno v dvorano, kjer so bili zbrani gostje, ter jo posadijo na prvo in najodličnejše mesto poleg primicijanta, njenega sina.

Same razburjenosti ni mogla skoro ničesar jesti, vedno in vedno je gledala svojega sina. Ko so godci zaigrali uren, krepek marš, se je začela Beta jokati in ihteti, da je onemogla na vsem životu. Morali so jo peljati vun iz dvorane. Še le na večer, ko je bila s sinom sama, se je pomirila. Sedaj še le je začutila vso svojo srečo.

Čez malo dni je moral primicijant odpotovati, da je nastopil kot kaplan v neki oddaljeni župniji svojo prvo službo.

Takrat je bila za Beto ločitev tako nepopisno težka, da še nikdar tako. Štela je odsluhal tedne in dneve, kdaj bo jo zopet prišel obiskat njen sin.

Po osmih letih je dobil kaplan Alojz mesto samostojnega dušnega pastirja. Vzel je k sebi svojo mater; in tako so napočili sedaj mirni, blaženi dnevi za ljubeče materino srce, ki je moralo prestati toliko težkih in bridkih izkušenj.

(Konec.)

„Lojze, preveč se sramujem.“

„Pred kom se vendar sramuješ?“

„Pred teboj in pred ljudmi.“

„Pa zakaj neki, Beta?“

„Lojze, jaz sem se pregrešila nad teboj, zelo sem se pregrešila!“

„Bodi vendar pametna, Beta, kaj si vsega ne domišljuješ! Ti si vendar bila z menoj zmirom tako ljubeznjiva, mati bi ne mogla biti bolje.“

Tu se je spustila žena v glasen jok:

„Lojze, jaz sem tvoja mati!“

Mladi duhovnik stopi korak nazaj, strese se na vsem životu.

„Beta!“ zakliče glasno, „moja mati! — Je li to resnica?“

„Prisežem pri troedinem Bogu!“ pravi žena zelo razburjena.

Tu jo oklene primicijant v svoje naročje, jo srčno objema, jo vroče poljubi na čelo in govori z milonežnim glasom:

„Moja mati, moja ljuba mati!“

Dolgo, dolgo sta molčala oba. Tudi mladi duhovnik se je moral solziti.

Konečno je povzela Beta besedo ter govorila s pritenim glasom:

„Lojze, ali mi moreš odpustiti?“

„Mati!“

„Moj ljubi otrok! O kako prijetno mi da, da morem enkrat izpregovoriti te besede. Nisem mislila hudobno. Bilo mi je težko, grenkasto težko, naš Gospod ve — storila sem le iz ljubezni do sebe — iz čiste ljubezni do tebe — Lojze!“

Zopet je zavladal med njima molk; potem je pripovedovala Beta, kako se je vse to zgodilo, kako je Jože, njegov oče, postal nesrečen. Ni bil hudoben, samo prenagel je bil in preveč razburljiv.

Slikala je svojo bedo in stisko v mestu, kako je njege, svojega sina, v najhujši sili z bolestnim in trpečim srcem zaupala tujim ljudem, kako je zamolčala njegove roditelje, da bi ga obvarovala madeža očetovega imena. Iz tega nagiba je skozi 20 let premagovala svoja srčna čustva, bilo ji je čestokrat težko, nedopovedljivo bridko, da se mu

naše kmetijstvo. Dokazi so bili tako temeljiti, da so se socialni demokrati potiskali v kot in v hodnike, a drugi pa skušali s krikom in medklici oslabiti krepke zausnice, katere jim je dajal poslanec Povše. Na njegov govor so kmečki zastopniki vseh narodnosti burno pozdravljali s pritrjevanjem. Ko je govornik končal, so mu od vseh strani iskreno čestitali na vspehu.

Zastopnik Slovenskega kluba je povdarjal, da ni pravilno, če se govori, da naj ubogi jejo argentinsko meso. Pravi človekoljub bi moral reči, tudi ubogi naj jedo dobro domače meso. Vsled tega se pa mora začeti akcija za povzdigo domače živinoreje.

Nato je bila draginjska debata končana in začelo se je posvetovanje glede nujnega predloga posl. Dulibiča in Jarca, tičočega se dalmatinskih železnic.

Konec seje ob 7. uri zvečer.

Priloga seja se vrši jutri ob 11. uri predpoldne.

Poslanec dr. Karl Verstovšek je interpeliral finančnega ministra o zadevi prenosne pristojbine od zemljišč kupljenih po Súdmarki. Poslanec vpraša ministra: 1. Ali je ekselenci znana očitna goljufija Súdmarke na pristojbinah. 2. Kaj hoče vzkreniti, da se ne dogodi več slični slučaj, v katerih se oškoduje erar po Súdmarki?

Poslanec dr. Karl Verstovšek je vložil obširno interpelacijo na justičnega ministra radi kršenja uradne tajnosti na okrožni in okrajni sodnji v Mariboru.

Poslanec Pišek zahteva podpore posestnikom in najemnikom v mariborskem in konjiškem okraju, kateri trpe zaradi izredne suše.

Seja načelnikov vseh klubov je bila dne 12. t. m. jako burna. Večje stranke so se pogajale glede raznih predlogov, ki bi se naj brez prvega čitanja odkazale raznim odsekom.

Nemške stranke in socialdemokrati so mislili v prvi vrsti, da bi na ta način spravile lahko predloge v odseke, drugi predlogi manjših strank pa bi naj čakali na rešitev mogoče več let.

Ker so se večinske stranke izjavile, da ne morejo privoliti, da bi vsi predlogi prišli brez prvega čitanja v odseke, je poslanec dr. Korošec, ki je splošno predlagal, da se kar vse predloge brez izjeme odkaze odsekom, izjavil generalni protest proti odkazanju vladinih predlogov in predlogov posameznikov. Na ta način so sedaj vsem predlogom vrata zaprta v razne odseke.

Za predloge slovenskih poslancev je to velikega pomena in dr. Korošecva poteza bo imela veliko važnosti. Sedaj se morajo stranke za vsak predlog pogajati. Pri teh pogajanjih bo deajo pa lahko spravili slovenski poslanci tudi svoje predloge v odseke brez prvega čitanja.

Streli v zbornici.

Dunajska policija se je prepirala, da je izvršil Njeguš atentat iz lastnega nagiba. Poročilo, da je imel tovariša, je najbrže neresnično.

V Sarajevu so aretirali zavarovalnega agenta Drobiča. On je Njegušev tovariš še iz mladih let in ravno tako vnet socialni demokrat kakor on.

Graška državnozborna nadomestna volitev.

Včeraj je prišlo do sporazuma med obema nemško-liberalnima volilnima odboroma. Vsled tega umakneta oba kandidata dr. Weidenhofer in dr. Gargitter svoji kandidaturi na korist prof. Franca Helde. S tem je vendar ta graški „gašperlteater“ končan.

Konference vojnega ministra.

Vojni minister Auffenberg je obiskal ministrskega predsednika in druge ministre ter predsednika magnatske in poslanske zbornice.

Finančni položaj Češke.

V seji deželnega odbora dne 11. t. m. se je naznanilo, da rabi dežela brezpogojno 80.459.000 K. Fundirani dolgov znajošaj koncem leta 36.014.000, prirastek napram letu 1909 22.888.000 v celotni 58.902.000 K. Dolgovi dežele na korist države znašajo 17.957.000 K, v korist češki deželni banki 40.965.000 K.

Za delavnost ogrskega parlamenta.

V Budimpešti so se začela kompromisna pogajanja med večino in opozicijo. Predsednik zbornice je imel 11. t. m. ob 11. dopoldne konferenco z Justhovo stranko, 12. t. m. pa je končal s Kosuthovo stranko. V opozicijskih krogih se zatrjuje, da bi se dal kompromis doseči na podlagi naslednjih točk. 1. Nadaljevanje razprave o brambni reformi se suspendira do srede decembra, zato pa opozicija ne bo motila nadaljnjega dela zbornice s tehnično obstrukcijo. 2. Do decembra se obravnava državni proračun za leto 1912. 3. Vlada obljublja, da predloži še leta 1912 zakonski načrt o volilni reformi, ki mora biti perfektna do konca leta 1912. 4. Zbornica sprejme adresu na cesarja, v kateri ga prosi za uvedbo ogrskih emblemov in grbov v skupni armadi. 5. Vojaška reformna predloga se izpremeni v tem smislu, da se zviša rekrutni kontingent za ogrsko domobranstvo.

Ogrsko.

V seji ogrskega državnega zbora dne 11. t. m. je poslanec Mihael Karolyi interpeliral poljedelskega ministra o mesnem vprašanju. Poljedelski minister je odklonil vsako natančnejše pojasnilo o avstro-ogrskih pogajanjih. — Poslanec grof Apponyi je interpeliral ministrskega predsednika o tripolitanski vojni: ali so

nevtralne sile v smislu haškega dogovora nastopile, tja se prepreči prelivanje krvi, in ali smatra ministrstvo za vnanje zadeve intervencijo v prilog mirni rešitvi konflikta za priporočljivo. Interpelacija je bila izročena ministrskemu predsedniku.

V seji ogrskega državnega zbora dne 12. t. m. je finančni minister predložil proračun za leto 1912 in podal obširen ekspozé. Skupni dohodki so proračunani na 1.852.747.661 K, skupni izdatki pa na 1.852.694.998 K, torej prebitok 52.663 K.

Novi škofje v Dalmaciji.

V nedeljo, dne 8. t. m. je bil posvečen v Rimu novi spljitski škof dr. Anton Gijvaje. Posvečenje je izvršil papežev državni tajnik, kardinal Merry del Val.

Vsled imenovanja škofa dr. Pulišiča dalmatinskim metropolitom, je izpraznjeno mesto šibeniške škofije. Sedanji posvečeni škof makarski, dr. Carič, bo imenovan šibeniškim škofom.

Portugalsko.

Povodom monarhistične protirevolucije v severni Portugalski piše neki Anglež, ki že dolgo let biva v portugalski deželi, v „Times“ o ločitvi cerkve in države:

„Republikanska država je napravila velik političen pogrešek, ko je ločitev cerkve od države dekretirala na ta način, kakoršen sešaj obstoji. Po razglasitvi republike so izjavili škofje, da bi pripoznali republiko kot gotovo dejstvo, seveda v slučaju, da novi režim spoštuje pravice cerkve. Namesto tega je pa vzela država cerkveno last, teptala in poniževala je cerkev s tem, da je določila, kar je pač brez primere, pokojnine za vdove in otroke katoliških duhovnikov. V katoliški deželi se mora tak predlog smatrati kot veliko žalitev, ker predpisuje cerkev, da se ne sme katoliški duhovnik poročiti. Portugalska duhovščina je smatrala predlog tudi za razžaljenje in je s škofi vred protestirala proti zakonu. Nekaj škofov so začeli preganjati in sovražnosti med republiko in cerkvijo se niso več nehale. Duhovščina, ki nima v Lisaboni in Oportu skoro nikakega vpliva, je med kmečkim prebivalstvom jako vpliva. Versko vprašanje, katerega se je država tako nerodno lotila, je postalo politično vprašanje in je edino, ki zamore vzbuditi v ljudstvu sovražno mišljenje proti novi republiki.

Uradna poročila zatrjujejo, kakor smo tu že mi zadnjič kratko beležili, da je zmaga republikancev popolna. Temu nasproti pa prihajajo privatna poročila, ki odločno naglašajo, da monarhisti napredujejo. Po nekem poročilu so se v ponedeljek vozili madridski časnikarji v avtomobilih preko severnega dela Portugalske in so videli v okraju Chavez in Braganza razobešene kraljeve zastave na javnih poslopjih. Tudi se zatrjuje, da so pričeli monarhisti s takimeno-guerilla-vojsko in da upajo le še na končno zmago.

Raznoterosti.

Cenj. naročnikom. Ker se je bil, kakor smo že zadnjo sredo javili, motor v tiskarni nekaj pokvaril, nam je bilo nemogoče izdati današnji list v obsegu 8 strani. Prosimo, naj se to vpoštevata in nam oprostite!

Iz notarijatske službe. Justični minister je predstavil notarja v Radečah, dr. Konrada Stöcklinger, v Marenberg.

Iz poštne službe. Poštni asistent Adalbert Koser v Celju je prestavljen v Maribor.

G. g. Janez Wolf kn. rač. rev. je nevarno obolel in je sedaj v mariborski bolnišnici, kjer se podvrže znova težki operaciji. Priporoča se duhovnim sobratom in vsem znancem v molitev.

Mohorjani! „Slov. Straža“ vas kliče. Zopet Vas je družba sv. Mohorja razveselila s krasnim književnim darom. Za udnino dveh kron dobite šest lepih knjig, katere Vam bodo krajšale dolge zimske večere. Za ta dar ste gotovo družbi zelo hvaležni. Kako pa lahko najlepše izkažete hvaležnost? Družba sv. Mohorja sama ima svoj sedež v mestu, kjer prebivajo najbolj zagrizeni naši narodni nasprotniki, ki nam hočejo ugrabiti našo lepo zemljo in za tretji naš mili slovenski jezik. Družba sv. Mohorja je največja slovenska trdnjava v naši, narodno najbolj ogroženi Koroški in njenem glavnem mestu Celovcu. Veliko napadov je že morala prenesti od strani nemških nestrpnih in zato jo bo gotovo razveselilo, ako bo vsak Mohorjan v znak hvaležnosti, da mu za tako nizko ceno podaja vsako leto toliko duševnega kapitala in zabave, ob sprejemu knjig daroval za „Slovensko Stražo“ vsaj 10 vinarjev. Mohorjani! Lansko leto ste se radi odzvali naši prošnji in poslali skupno 2748 K 4 v. Srčna Vam hvala za ta lep dar. Prosimo Vas pa, da se nas tudi letos spomnite s še obilnejšim darom. „Slovensko Stražo“ čaka v bodočem letu ogromnega dela, katero bo pa mogla izvršiti le, ako bo dobila za to potrebna sredstva. Armada Mohorjanov šteje nad 84.000 članov, ako bi vsak član daroval „Slovenski Straži“ vsaj 10 vinarjev, bi se nebrala že lepa vsota, s katero bi bilo obmejnim Slovincem veliko pomagano. Gg. poverjeniki družbe sv. Mohorja — prav vsi pomagajte „Slovenski Straži“, naberite pri razdelitvi knjig kar največ darov. Mohorjani! „Slov. Straža“ zaupa v Vas in je prepričana, da se bode po Vaši požrtovalnosti lani nabrali znesek vsaj potrebil. Osrednje vodstvo „Slovenske Straže“.

Solake razmere na Koroškem. Pred nekaj časom smo poročali po „Miru“, da bo imelo upravno sodišče 11. t. m. opraviti s pritožbo Slovincem s ozirom na učni jezik na ljudski šoli v Vogrčah pri Plibarki. Na tamošnji šoli se

je namreč do sedaj pončevalo v spodnjih razredih slovensko, v gornjih nemško. Upravno sodišče je moralo ugoditi pravi in na podlagi § 19 določilo slovenski jezik kot učni jezik. S tem je zadoščeno pravičnosti in upravičeni pritožbi Slovincem, seveda v veliko žalost in razočaranje naših Nemcev, ki sedaj po svojem časopisju pretakajo solze in hinavsko tarnajo, rekoč, kaj bodo sedaj ubogi slovenski otroci začeli, ker se jih bode učilo v materinem jeziku in ne bodo uživali dobrote, da zapustijo, kakor po drugih pomnevalnicah, šole, ne da bi znali to ali ono. Vsa čast vrlim koroškim bratom, ki se tako krepko in uspešno branijo za pravice svojega naroda.

Pozor slovenski gostilničarji! Tik železniške postaje ob koroški železnici v bližini Maribora je na prodaj zelo dobrodoča gostilna s vsemi pritliklinami. Slovenski kupni, slovenski gostilničarji opozarjamo vas na to prodajo. Želeti bi bilo, da ostane ta gostilna v slovenskih rokah. Glej naš današnji inserat.

Darila. Vlč. g. Fr. Močnik kaplan pri Sv. Tomažu pri Ormožu je daroval za obmejne Slovence 4 zaboje nabornih listov. Bog plati.

Südmarkino delo. „Grazer Volksblatt“ je začel zopet ostro kampanijo proti Südmarki. List omenja naseljeniškega dela Südmarke v St. Ilju zelo čudne reči in jih podpira s številkami, toda mi jih priobčiti ne moremo, ker bi bili gotovo toženi. Bivši vodja naseljeniškega dela, znani „veleposestnik“ Fraiss, je po obnem zboru v Celju izginil popolnoma iz površja. Naseljeniško delo vodi sešaj potovalni učitelj Hoyer. Lepe reči prihajajo na svetlo. Pri Südmarki smrdi vedno bolj!

Volitve v pridobninsko komisijo za politični okraj Brežice. Volitve v pridobninsko komisijo za politični okraj Brežice so se končale s popolno zmago Slovincem. V III. razredu je izvoljen kot ud dr. Ljudevit Stiker, odvetnik v Brežicah, kot njegov namestnik pa Alojzij Schweiger, lesni trgovec v Brežicah. V 4. razredu za uda Josip Vrečko, trgovec na Bilejskem, za namestnika pa Franc Resnik, mizarar, mojster pri Sv. Lenartu. Dosedaj so imeli ta mesta Nemci v rokah.

C. kr. drž. obrtna šola v Ljubljani. Šolsko leto 1911-12 se prične v ponedeljek, dne 6. novembra. Letos se otvorijo naslednji oddelki: 1. Delovodska šola mehanično-tehnične smeri za kovinske obrtnike. Pouk traja 2 leti. II. Šola za stavbne obrtnike (zidarje, kamnoseke in tesarje) s pripravljalnim tečajem in dvema strokovnima tečajema. Vsak tečaj traja pet mesecev. S to šolo je v zvezi 3½ mesečni mojstrski kurz za zidarje, ki stoje neposredno pred skušnjo za zidarškega mojstra. III. Mojstrska šola za stavbno in pohištveno mizarstvo. Pouk traja eno leto. IV. Šola za lesno in kamneno kiparstvo s tremi letniki. V. Specialni kurzi za obrtnike in sicer: Za prostoročno, geometrijsko in projekcijsko risanje, za strojeslovje in strojno risanje, za mizararje strokovni pouk in mizararje strokovno risanje, za oskrbnike parnih kotlov, parnih strojev in za vlakovodje. Pouk traja 3 do 7 mesecev. VI. Javna risarska in modelirska šola. Pouk se vrši vsako nedeljo od 9. do 12. ure. VII. Ženska obrtna šola z oddelki za perilo, za obleko in za umetno vezenje. Vsak oddelk ima dva letnika. Poleg teh sta dva enoletna ateljeja za šivanje oblek in umetno vezenje. VIII. Strokovni kurzi za izobrazbo učiteljskega osebja na obrtnih nadaljevalnih šolah. Sprejemni pogoji: Za oddelke I., II., III. in V.: Doprivena ljudska šola, starost vsaj 17 let in učno izpričevalo dotičnega obrta. Za oddelke IV. in VII.: Doprivena ljudska šola in starost 14 let. — Vpisnina znaša 2 K, šolnina 5 K in delavniška taksa 6 K na semester. Ubožne učence je mogoče oprostiti od plačevanja šolnine in delavniške takse. Vpisovanje se vrši zadnji teden pred pričetkom šole vsak dan od 9. do 12. ure, in sicer v pisarni bivše umetno-obrtne strokovne šole (Stari trg 34). Za specialne kurze se bode dan vpisovanja pozneje naznanil. V javno risarsko in modelirsko šolo se vpisuje vsako nedeljo do konca šolskega leta. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

Zadružni vestnik.

Glavna skupščina pododbora Združne Zveze v Mariboru se vrši v četrtek, dne 26. t. m. ob 10. uri dopoldne v prostorih Katoliškega delavskega društva, Flöbergasse 4 v Mariboru. Dnevni red obsega poleg običajnih točk, razna, za razvoj spodnještajerskega zadružništva važna vprašanja. Razpravljalo se bo zlasti o osamosvojitvi spodnještajerskih zadrug. Vsaka zadruga naj pošlje vsaj enega zastopnika, močnejše zadruga in zadruga blizu Maribora pa po več zastopnikov.

Pododbor Združne Zveze v Mariboru šteje sedaj 107 članic več kakor Zadružna Zveza v Celju in nemška Zveza v Gradcu skupaj. Na glavni skupščini se bo podala zanimiva statistika glede števila članov, stanja hranilnih vlog, posojil, založenega denarja in iz posojil, iz katere bo razvidna velika moč članic pododbora.

Tečaj za nadzorstvo, se bodo vršili meseca novembra v Mariboru in Celju. Vse one zadruge, pri katerih ne deluje nadzorstvo, se bodo pozvale, da pošljejo člane nadzorstva v tečaj, pokazalo se je namreč, da je začelo nadzorstvo pri vseh onih zadrugah, katere so poslale lansko leto nadzorstva v zadružni tečaj, delovati. Čas in spored tečaja se bo pravočasno javil.

V zimski sezoni se bodo priredili okrožni zadružni shodi v Križevcih, Kozjem, Hočah, Ponikvi, Laporju, St. Jurju ob juž. žel., Gornjem Gradu, Hajdinu, Vidmu, Škalah in v Veliki Nedelji. Ce-

lo Spodnje Stajersko je razdeljeno v 11 okrožij in v vsakem okrožju se vrši en okrožen zadrugišni shod. Natančen spored teh shodov se bo pravočasno javil.

Zadružni tečaj, ki bo trajal cel teden, se vrši meseca januarja 1912, in sicer se začne v ponedeljek po Sv. Treh Kraljih. Podrobnosti se bodo prijavile začetkom meseca decembra.

Štajersko.

Mariborske novice.

Odlikovanje. Cesar je ravnatelju tukajšnjega gimnazija gospodu Juliju Glowackyju povodom upokojitve na lastno prošnjo podelil red železne krone 3. vrste.

Izpred sodišča. Radi prestopka proti varnosti življenja se je morala zagovarjati pred tukajšnjim okrožnim sodiščem 23letna Neža Kreyh, posestnica v Limbušu. Ona je imela v varstvu 2letnega sinčka svoje umrle sestre. Nekoč je nosila iz domače luže vodo na njivo. Prišel je tudi dečko, pa je naenkrat izginil. Našli so ga utopljenega v luži. Luža je bila navadno pokrita z deskami, samo takrat je pozabila Kreyh odprtino zopet zakriti. Obsojena je bila na tri dni zapor.

Maribor. Mariborska dijaška kuhinja stoji letos, kakor je povedalo že zadnjič letno poročilo, zopet na slabem. Zaradi vročine so letos kmetje malo pridelali, radi tega ravno kmetje, ki sicer pripeljejo radi svojih poljskih pridelkov, letos niso darovali dijaški kuhinji skoraj nič. Stanovanja so postala dražja, dijaški težje shajajo, število obedov se je moralo pa nasproti prejšnjim letom večini dijakov skrajšati. Zatorej si usojam zopet enkrat tem potom vse svoje prijatelje in znance in spodnještajerske rojake sploh prositi, naj bi tudi letos blagovolili kaj prispevati, da bi imeli revni dijaki, ki dostikrat nimajo niti toplega zajutрка, niti tople večerje, vsaj vsak dan svoj reden topel obed. Denarni prispevki naj se pošiljajo blagajniku dijaške kuhinje, gospodu kanoniku Jakobu Kavčiču. Mariborčani pa, ki so volje podpirati dijake bodiši z obedi, ali pa z zajutrkji ali večerjami, naj blagovolijo to javiti podpisane mu in mu naznaniti svoj naslov. — Dr. Ivan Arnež, c. kr. gimnazijski učitelj v Mariboru.

Novo vino. Opozarjamo na inserat g. Inkreta, s katerim naznanja, da toči letošnje dr. Turnerjevo vino.

Osebná dohodnina. C. kr. okrajno glavarstvo kot davčna oblast v Mariboru objavlja sledeči razglas: C. kr. okr. glavarstvo kot davčna oblast v Mariboru naznanja, da se je izvršilo vpisovanje v tretjo volilno skupino dotičnih, ki so obvezani plačevati osebno-dohodninski davek, v svrhu volitev izstopivših članov in njihovih namestnikov cenilne komisije za osebno-dohodninski davek za okraj Maribor-mesto in Maribor-dežela. Dotični, ki so obvezani plačevati osebno-dohodninski davek, zamorejo od 18. oktobra skoz 8 dni vsak dan med uradnimi urami od 8—12 predpoldne in od 2—5 popoldne v uradni sobi št. 4 in 7. Kolodvorska ulica št. 3. II. nadstropje vpogledati v volilne zapiske, v svrhu pritožb proti vpisanju v posamezne volilne skupine. Dotični plačevalci osebno-dohodninskega davka, kateri v uradu niso poznati, se morajo kot taki legitimirati. Morebitne pritožbe se morajo vložiti pri mariborskem c. kr. okr. glavarstvu, ne ovirajo pa izvršitve veljavnih volitev.

Komet se je videl včeraj zvečer okoli 7. ure, in sicer je bil viden na zapadni strani. Rep je bil jako lep in obrnjen navzgor. Proti 8. uri je začel v solnčni smeri.

C. kr. okr. glavarstvo v Mariboru objavlja kot davčna oblast sledeči razglas: Ker se ni zadnji dan 28. sept. 1911 pri določeni volitvi dveh članov in dveh namestnikov pridobninske komisije III. razreda za okraj Maribor, oddalo treh glasovnic, kar se najmanj zahteva, se morajo razpisati nove volitve. Te se bodo vršile dne 23. okt. 1911 pri c. kr. okr. glavarstvu v Mariboru in sicer v davčnem oddelku od 8. do 12. predpoldan. Voliti je treba 1 člana in 1 namestnika z funkcijsko dobo do konca leta 1913 in 1 člana in 1 namestnika z funkcijsko dobo do 1. 1915.

Celjske novice.

Celje. Pri volitvi članov in namestnikov v pridobninsko komisijo za III. razred pridobninskega okraja Celje dežela sta bila izvoljena kot člana gg. Ferdinand Gologranc, zidarski mojster, Gaberje in Alojz Juvanič, gostilničar, Zidanišča, kot namestnika gg. Alojz Kranjc, c. kr. notar, Šmarje pri Jelšah in Maks Turnšek, gostilničar v Žlabru in za IV. razred kot člana: gg. Franc Čukala, trgovec, Gomilsko in Alojz Štribar, gostilničar, Doberštevjas, ter kot namestniki gg. Martin Suster, pek, Mozirje, Nikolaj Pintarič, krojač, Trbovlje in Josip Cizel, trgovec, Polzela.

Katoliško podporno društvo v Celju, ki vzdržuje osemrazredno zasebno dekliško šolo v Celju in gospodinjsko šolo v Teharjih, ima v nedeljo 15. t. m. ob 8. uri zjutraj v opatiji svoj redni občni zbor. K obilni udeležbi vabi uljudno vse ude in prijatelje društva.

Za zgradbo novega gimnazijskega poslopja v Celju je določen v letošnjem proračunu znesek 150.000 K. Zidati ga začne prihodnjo pomlad.

Ptujске novice.

Ptuj. Naši vinogradniki so res reveži. Če jim toča pobije, nimajo od vinogradov drugega, kot delo in velike davke. A letos, ko je še večina vinogradov ostalo nepoškodovanih in je kapljica izredno dobra, pa pritiskajo zopet vinski prekupei ubogega kmeta. Ta rabi nujno denar, ko drugih pridelkov ni imel na

prodaj, pa prodaja za ničevo ceno letošnji sladki in dobri mošt. „Stajere“, ki vedno piše: Ljubi kmet, in dragi kmet, nima v svojih umazanih predalih prostora, da bi opozoril haloške in slovenjgoriške vinorejce na „delo“ vinskih prekupev. „Stajere“ se pač re-di in živi od posilnemških ptujskih trgovcev, gostilničarjev in prekupev, zatorej pa je „Stajere“ glede vinske kupčije tih kot miš.

Ljutomerske novice.

Ljutomer. V nedeljo je obhajalo Bralno društvo v Cezanjevcih 20-letnico obstanka z zanimivim vspeodom. Slavje so otvorili vrli Križevski tamburaši pod vodstvom mladeniča Al. Dunaja, kateri so nekaj prav mičnih skladb prav sigurno udarjali. Za tem je nastopil novo ustanovljeni moški zbor pod spretnim vodstvom cezanjevskega učitelja g. Velnarja, kateri je zapel prav lepo nekaj pesmi. Čudili smo se čistosti glasov, pa tudi prednašali so pevci lepo. Le vrlo naprej! V slavnostnem govoru nam je podal predsednik č. g. Toplak zanimivo sliko o razvoju društva. Spomnil se je pri tem tudi hvaležno vseh rodoljubov-ustanoviteljv kakor preč. g. Bohanca, sedaj dekana v Šmarji, g. notarja Šlambergerja, sedaj v Kranju, nepozabnega buditelja pok. učitelja Freuensfelda, pok. slavnega pevovodje in nadučitelja g. Horvata, podpornikov zlasti preč. g. dr. Feuša, profesorja bogoslovja v Mariboru, pok. vlč. gospoda Brgleza, župnika v Tinjah, g. dr. Rosina, odvetnika v Mariboru, ter delavnih odbornikov, g. nadučitelja Schneiderja in njegove soproge, učitelja g. Zacherla, kateri je bil ves čas njegovega bivanja v Cezanjevcih duša v društvu, končno še mnogoletnega predsednika g. Vinca Kosija ter delavnega g. Fr. Dunaja i. dr. Iz zanimivega govora se je posnelo, da društvo v 20 letih ni spalo, temveč neumorno izvrševalo svoje izobraževalno delo. Želimo si društvu še mnogo uspehov. Konečno še so nas presenetili diletanti z uprizoritvijo dveh iger „Bratrance“ in „Ne kliči vruga.“ Igralci in igralke so res izborno rešili svojo nalogo ter so izvalili dokaj smeja, za kar se je občinstvo navdušeno odzvalo s ploskanjem. Vsem, ki so kaj pripomogli k slavu iskrena zahvala, tudi gostom iz Svetinjs, Male Nedelje, Križevca in Ljutomera. Na svidenje pri 25letnici!

Ljutomerska okolica. Viničarju Fekonji pri g. dr. Vardu je zgorel 4letni otrok. V odsotnosti starišev je prišel do užgalice ter užgal pohištvo, s katerim je tudi on zgorel.

Radomerščak pri Ljutomeru. Ta teden je v naših goricah veselo, ker se vršijo bratve. Kapljica bo izborna, zato se naj vinski kupci požurijo. Cena moštu je od 50 do 60 vin.

Trboveljske novice.

Jaka in France se zopet snideta. France: „Kaj pa bodeš danes kaj povedal?“ Jaka: „Ali si že slišal, da je prišlo 4. t. m. iz Pruskega več rudarjev, katere je Birmove pripeljal? Veš, to so namreč večinoma taki, kateri so že delali v Trbovljah, pa so bili tako abotni, da so šli pred nekaj leti na Prusko kruha iskat, ko ga imamo v domačem kraju dovolj.“ Jaka: „Jaz sem pa celo slišal, da so tudi taki prišli nazaj, ki so bili pred leti od dela odpušeni in so šli na Prusko.“ France: „Imaš prav Jaka! Tudi sem slišal govoriti, da je prišel nazaj tisti Pogačar, ki je enkrat hudo žalil naš verski čnt in se norčeval iz Boga.“ Jaka: „No, to morajo biti pač čudni ljudje in mislim, da jih bo čez nekaj časa tudi ravnatelj sit, ako so že nekda bili tukaj, a so bili od dela odpušeni. Pregovor pravi: Za silo vrag še muhe žre.“ „Imaš prav Jaka, pa ta ravnatelj bolj Nemce ljubi kakor pa Slovence. Ako bi se dal ti Jaka zapisati v nemški šulverein, potem bi bil g. ravnatelj tvoj največji prijatelj. Zato je tudi dobil delavce iz Pruskega, kar ga bode tudi veljalo veliko več. Pa srečno France, bova pa še drugokrat kaj pokramljala.“

Iz soc. dem. tabora. Kakor smo izvedeli od zanesljive strani, bodo naši rudečkarji tudi ustanovili telovadno društvo. Sklenile so te brihtne glavice, da ne bodo imeli rudečih srajc kakor Orli in Sokoli, ampak pripravi odbor se je bojda odločil, naj bi imeli rudeče hlače, rumeno srajco, črno suknjo in širok klobuk z rudečim peresom. Imenovali se bodo rudeči krokarji, ki bodo ob pondeljkih krokali okoli Delavskega doma. Takih krokarjev se je neki dalo zapisati nad sto. To je najnovejše poročilo iz Trbovelj.

Drugi kraji.

Študenti pri Mariboru. Kakor smo zadnjič na kratko poročali, je umrl dne 6. t. m. občeznani in jako priljubljeni posestnik g. Karol Zorec, bivši dolgoletni župan in zadnji čas tudi odbornik našega kat.slov. izobr. društva. Pokojni je bil eden tistih, žalibog zelo redkih posestnikov v naši vasi, ki spoštujejo vero in jezik svojih očetov. V svojo veliko žalost namreč opazamo nad vse žalostno, a resnično dejstvo, da celo ljudje, ki tako neusmiljeno lomijo svojo blaženo nemščino, smatrajo isto kot nekaj vzvišenega nad rodnimi glasovi, ter celo v dejanju kažejo svojo brezdomovinsko sree. To smo povedali mimogrede, ker smo čutili nujno potrebo. — Rajni je bil Slovenec, trdea in odločen — pa izgabili smo ga. Da je bil vsestransko priljubljen, je pokazala ogromna množica, ki ga je spremila k zadnjemu počitku. Za zastavo našega izobraževalnega društva je šlo častno število Slovencev, kar je gotove ljudi kaj neprijetno dirnilo. N. p. v. m.

Št. Ilj v Slov. gor. Opozarjamo domačine, sosede in Mariboržane na veselo Bralnega društva v nedeljo 22. okt. v Slov. Domu. Igra se „Krivoprisežnik“. Po igri v prostorih Celcerjeve gostilne večja ljudska veselica s petjem, godbo in šaljivo vinsko trgatvijo ter drugimi prijetnimi zabavami. Rojaki, prihitite k nam na mejo!

Št. Ilj v Slov. gor. Dae 10. okt. zvečer je pripeljal tukajšnji posestnik Fr. Flucher 3 polovnjake mošta iz svo-

jega vinograda v Vajgnu na dom. Močno zadelano posodo je pustil na vozu čez noč. V jutru je našel Flucher sode razbite, iz njih pa je izginil tudi sladki mošt. Škode ima posestnik krog 600 K.

Cirkovce. Pogorela sta dva kmeta v Starešinjcah. Na mladeniški shod v Brežice pridite zavedni mladeniči celega okraja. Na tem shodu se naj položi temelj mladeniški organizaciji v Posavju.

Žalec. V pondeljek je blagoslovil mil. g. opat Fr. Ogradi novo šolo v Žalcu v navzočnosti g. nam. svetovalca, okrajn. glavarja Müller-ja, g. okrajn. šolskega nadzornika Supanek-a, obč. odbora žalskega, kr. š. sveta in mnogoštevilnega občinstva.

Žalec. Izobraž. društvo priredi v nedeljo 15. okt. ob 1/4. uri gledališko predstavo v prostorih g. Fr. Nidorfer-ja na Vrbjih. Na sporedu je tudi govor in petje moškega zbora. Igra se „Vedeževalka“. Čisti dobiček je namenjen za društveno knjižnico.

Središče. Bratom središkega Orla se tem potom naznanja, da imajo v nedeljo, dne 15. t. m. po večernicah telovadbo. Pride brat načelnik mariborskega Orla. Bratje pridite mnogoštevilno!

Polzela. Jablane v cvetu so tačas pred našim kolo-dvorom.

Brežice. Pričakujemo, da bo vsakdo, ki pozna v svoji bližini kakega omahljivca, storil kar mu mogoče, da ne bodo zopet nespametni slovenski stariši svojih otrok silili v nemško šolo. Tam zabijejo otroci cela leta le zato, da se navadijo takšne nemščine, da se potem Nemci sami iz njih še norčujejo; v vseh drugih šolskih predmetih pa zaostanejo ter zadržujejo še nemške otroke in so v nadlego učiteljstvu. Tem bolj neumno je tako ravnanje, ker se ravno na brežiški slovenski šoli — pravzaprav je utrakvistična — v veliki meri uči nemščina, tako da se je otroci lahko do dobra nauče, pa še v vseh ostalih predmetih z lah-koto napredujejo, ker je materinščina za podlago.

Šmarje pri Jelšah. Zgodovinsko znamenite, v 18. stoletju sezidane kapele ob potu iz Šmarja k Sv. Roku so bile letos po skrbi sedanjega g. dekana Šmarškega in drugih ljubiteljev cerkvene umetnosti z vsemi kipi in podobami vred zunaj in znotraj popolnoma prenovljene, in sicer v sporazumljenju s c. kr. centralno komisijo za umetniške spomenike na Dunaju. Da bi prenovljene kapele blagoslovili, so dospeli v soboto, dne 7. oktobra t. l. popoldne prevzvišeni g. knezoškof v Šmarje. S posebno radostjo so jih Šmarčani sprejeli nad vse slovesno. Dne 8. t. m. so prevzvišeni ob 8. uri zjutraj služili v farni cerkvi sveto mašo ter blagoslovili štirinajstere križe, katere so dali sami napraviti v Mariboru, in kateri so potrebni, da se pri pobožnosti križevega pota zadobijo odpustki. Ob 10. uri se je začela pomikati med molitvijo sv. rožnega venca nepregledno dolga procesija po strmini proti Sv. Roku. Med potom so prem. vladika blagoslovili vse kipe in slike prenovljenih kapelie ter so pri vsaki med molitvijo sv. križevega pota položili na primeren prostor enega izmed štirinajstih križev, katere so nosili mladeniči. Ob 11. uri popoldne je dospela procesija v cerkev sv. Roka, ki je tudi zunaj vsa prenovljena. Tu je bil še blagoslovljen kip sv. Roka nad glavnimi vrati in kip Matere božje s 24 angelci na stranskem oltarju Imena Marijinega. Ob 11. do 12. ure je bila pridiga prevzvišenega nadpastirja, ki je segla vsem globoko v srce. Ta dan nam ostane v trajnem spominu.

Književnost in umetnost.

Voditelj v bogoslovnih vedah. Četrti zvezek XIV. letnika prinaša te-le razprave: Dr. G. Rant, biblična in babilonska kozmogonija. Pisatelj primerja svetopisemsko poročilo o stvarjenju sveta z babilonskim eposom, ki pripoveduje o boju Marduka z boginjo Tjamat, o tvorbi sveta itd. Na podlagi tega primerjanja zaključuje: Obojno poročilo se ne razlikuje samo po idejah, temveč tudi po obliki, in zato je odvisnost bibličnega poročila od babilonskega popolnoma izključena. Značilni moment izraelske religije je etični mitoteizem, po katerem se religija starega zakona bistveno razlikuje od religij vseh ostalih narodov tedanjih stoletij. — Dr. J. Leskovar, državno varstvo vere in njenih obredov. G. odvetnik dr. Leskovar razlaga pregledno in jasno splošna načela temeljnega državnega zakona, določbe kazenskega zakonika in politične predpise. — M. Štraki, Cerkevno življenje v novem delu sedanje lavantinske škofije v letih 1828 do 1843. V teh črticah, sestavljenih po pismih, ki so jih pisali slovenski duhovniki onega dela sekovske škofije, kateri se je pri novi omejitvi priklonil lavantinski, se poročajo dejstva, ki so pred vsem važna za krajevno in škofijsko zgodovino; vsebujejo pa te črtice tudi mnogo gradiva za versko in kulturno zgodovino Slovencev v onih krajih. — Dr. A. Stegenšek, Naši Marijini stebri (z dvema slikama v tekstu in 3 tablicami). — V II. delu z naslovom „Iz duhovnega pastirstva“ nadaljuje prof. I. Markošek poročilo o zbirkah podob za katehitični pouk. Opozarjamo tudi na razpravo kateheta M. Petelinška: „Kako je ravnati katehetu, ako starši ne puste otrok k verskim vajam.“ — Cerkevni pregled podaja poročilo o V. lavantinski sinodi, o V. hrv.-slov. katehetskem tečaju (poročja katehet V. Cajnko iz Varaždina) in o III. velehradskem shodu (poročja prof. dr. F. Grivec v Ljubljani). — Zadnji oddelek obsega 23 ocen in slovstvenih poročil.

BOLNI na vratu in na pljučah ter astmatiki, ki menite, da je vaša bolezen neozdravljiva, obrnite se na trdko L. Wolffsky v Berlinu N., Weissenburgerstr. 79. — Tisoč priznanj je porok velike zdravilne moči. Brošurice na zahtevo zastoj!

Hiša se poceni proda v Mariboru, Kernstockgasse št. 6. Več se izve pri upravnistvu.

Vage

za vagono, voze (mostne), centimale, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,

tovarna za vage, Brno, Zidenice Moravsko. 80 slovanska obrt.

Učenec

se takoj sprejme v manufakturni trgovini M. E. Sepec, Maribor.

Delavnica za popravila

Dobro! Po ceni!

Točna postrežba!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoj Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 8-60
Pristna srebrna ura " 7-
Original omega ura " 18-
Kuhinjska ura " 4-
Budiljka, niklasta " 8-
Poročni prstani " 2-
Srebrne verižice " 2-

— Večletna jamstva —

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gosposka ulica 26.

Kapljem zlatino iz srebra.

Molitvenike, rožne vence, podobice, križe različnih vrst, svetinj iz aluminijuma itd. itd. priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru ob Dr.

Enonastropna hiša v Mariboru,

Koroška cesta se proda. Naslov se izve v upravnistvu.

Zakaj, moj ljubi, si nahoden?

Meni se kaj takega sploh ne more zgoditi. Prvič imam izvrstno protisredstvo in drugič, si znam hitro pomagati, ako čutim le malo prehlajenja; jaz vzamem zmiraj pristne sodenske mineralne pastile. Kakor hitro obolijo vrat in bronhije vsled nahoda, pomagajo hitro in sigurno sodenske pastile. Zatoraj poslušaj moj svet, kupi si v lekarni ali drožeriji škaličico sodenskih za K 125, pazi pa, da ne dobiš kakih ponarejenih.

Generalna reprezentanca za Avstro-Ogrsko W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni dobavitelj Dunaj IV-1., Grosse Neugasse 17.

LEKAR-NARJA A. THIERRY-A-BALSAM

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan.

Alles echter Balsam aus der Fabrik der Apotheken A. Thierry in Pregrada bei Sibenik-Savakranz.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGATCU. Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Lekarnarja A. Thierry-a samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejše učinka pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operaciji nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Na debelo!

Veletrgovina s papirjem.

Na drobno!

Goričar & Leskovšek

Celje : Graška ulica šte. 7.

Zvezna trgovina (Goričar & Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica šte. 2.

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin. Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Edina štaj. narodna steklaraka trgovina

448 na debelo in na drobno

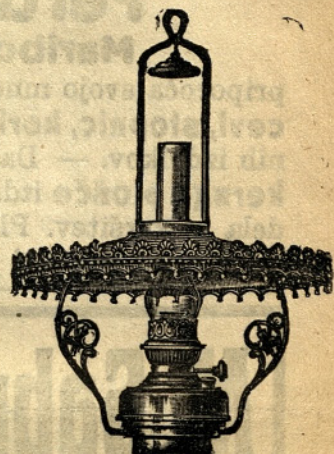
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priprave po najnižjih cenah svoje bogate zaloge steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Provizorije vseh steklarskih del pri naročilih in priv. stavbah.

***** Najsolidnejša in točna postrežba. *****

Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju

Gospodska ulica 5.

Vosek, med v satovju, želod, suhe gobe, divji in pravi kostanj, vinski kamen, suhe češplje, suhe hruške, orehe,

sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc v Celju,

vsako množino. Kdor kaj ima, naj ponudi.

Mnogo denaria

prihrani, kdor si nabavi sukno in modno blago od trdko

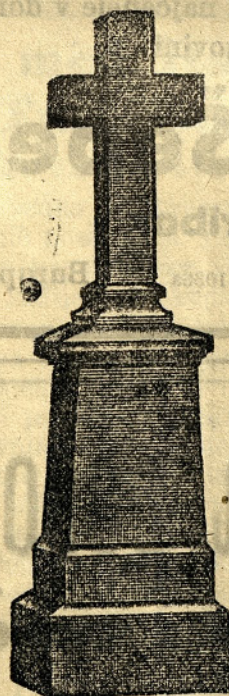
Milica Tomec,

tovarna sukna. Humpolec, Češko.

Vzorci se pošiljajo na zahtevo brezplačno na ogled.

✓ Solidni zastopniki se spremajo. ✓

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusi in struže s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje črk. :: Izvršuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materiala. == Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja. :: Velika zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov. :: Najnižje cene. :: Kulantni == plačilni pogoji. :: Naročila se izvršujejo točno. == Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: **Kamnoseška družba :: Celje.**

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2%, brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in posjani se dajejo vsak dan, izveniški praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure popoldne. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštno-hranilnične položnice, šte. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzjave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posejuje

na zemljišča po 5% do 6 1/2%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgeve pri drugih zavodih in izterjuje svojimi članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koteke.

Posojilnica v Brežicah razpisuje službo tajnika.

Plača po dogovoru. Ponudbe naj se pošiljajo Posojilnici v Brežicah do 1. novembra t. l.

Posojilnica v Brežicah išče gostilničarja

za hotel »Grič«. Pogoji po dogovoru. Ponudbe naj se pošiljajo Posojilnici v Brežicah do 1. novembra t. l.

Dobrodoča gostilna

tik železniške postaje, eno uro od Maribora se z vsemi prikljinami in gostilniško opremo **takoj proda**. Hiša in gospodarsko poslopje je vse zidano, v **najboljšem stanu**; hiša obstoji iz 6 sob, prostorna kuhinja, 2 kleti in vseh drugih potrebnih prostorov. Pri hiši je krasen **senčni vrt** za 300 ljudi. Gostilno radi obiskujejo posebno izletniki. Posestvo meri 3 orale najlepše zemlje: travnik, njiva, sadonosnik in brajda. **Cena 24000 K.** Naslov pove upravništvo. 1073

Dr. Turnerievo letošnje vino

toči samo gostilna **Inkret** v **Karčovini** pri Mariboru na Lajtersperški cesti. Dobi se izboren muškatelec, burgundec in mozler. Mrzla kuhinja.

Trgovina s cementom in stavbenimi izdelki Ferdinand Rogač

Maribor, Fabriksgasse št. 11

priporoča svojo mnogovrstno zalogo **cementnih cevi, stopnic, korit, kakor vseh drugih cementnih izdelkov**. — Dalje: **kamnatih cevi, motlarske plošče** itd. Sprejmejo se druga cementna dela v izvršitev. Plošče za tlakovanje, korita za napajati po najnižjih cenah.

M. Sabukošek

krojaški mojster v Celju
priporoča svoj

**modni salon
za gospode,**

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Urarski učenec

se pod jako ugodnimi pogoji sprejme pri M. Ilgerju v Mariboru.

oooooooooooooooo

Schlüter- kruh

redilen, lahko prebavljiv, okusen,
ostane dolgo svež, lep kruh in
cen. Izdeluje

pekarna Berner

Koroška cesta, filialka v Tegetthoffovi ulici.

Ne pozabite

Volno, sukno (štoffe), cajge, modno
perilno blago, preproge, odeje, koce,
platno in vse manufakturno blago
kupite najbolje in najceneje v domači
trgovini

M. E. Šepec,
Maribor.

Grajski trg. 1036a Burgplatz.

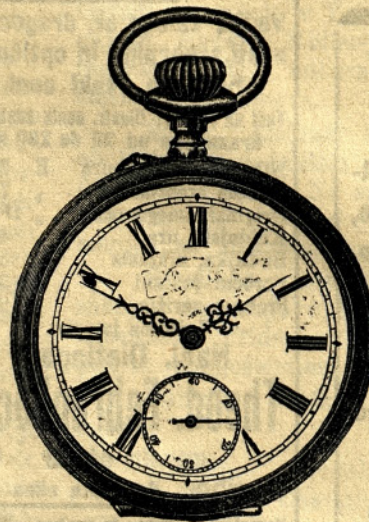
Prepričate se!

Ne zamenjajte!

Pijte samo Tolstovršsko slatino.

Naroči se v Tolstem vrhu, Guštanj, Koroško.

Slovinci pozor!

Tehtnice (vage) za
mošt, vino, žganje, mleko
i. t. d. prave klosterne-
burske v velikem izboru.
Posebno priporočam no-
ve slovenske plošče za
gramofon, v katerih i-
mam sedaj posebno ve-
liko izbiro.
Popravila se točno in hi-
tro izvršujejo.

**Urar, očalar in
zlatar**

Franjo Bureš Maribor

Tegethova cesta št. 39.

Veletrgovina s špecerijo in 479

z deželnimi pridelki

Anton Kolenc: Celje

Glavna zaloga: Graška cesta 22 Podružnica: Narodni dom.

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom, tako, da zamore proti vsaki konkurenci popolnoma ustreči zahtevam cenj. g. trgovcev in prosim za mnogobrojen obisk, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poizkusom.

Velečastim gospodom duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi deželne in druge pridelke, kakor oves, rž, pšenico, divji kostanj, želod, suhe gobe, med v satovju, fižol, seno, orehe, krompir, malisno štupo, smrekove storže, vsakovrstno sadje, sveže in suho, vinski kamen, itd. itd. sploh vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah, nadalje kupujem vsakovrstne vreče, ter petrolejske in oljnate sode.

Imam tudi v zalogi riževo moko in otrobe za krmilo živine v ceni od 9 do 15 Kron 100 kg pri odjemu celega vagona ter „Lukulus“ za pitanje svinj.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavêzo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na-
v dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%,
Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in
1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se spre-
jemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obre-
stovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti se
poštno hranilno položnico na raspolago (šek konto
97 078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni
varnosti po 4%, na vknjižbo sploh po 5%, na
vknjižbo in poroštvo po 5%, in na osebni
kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastave vre-
dnostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih za-
vodih prevzame posojilnica v svoje last proti po-
vrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo
7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica
brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne
in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven-
praznike. — V uradnih urah se sprejema in iz-
plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in pošto sprejemajo vsak delavnik od 8.—12.
dopoldne in od 2.—5. popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domačo hranilno knjižnico.

ROBERT DIEHL

žganjarna
v Celju

priporoča svojo doma žgano
slivovko, tropinovec, vinsko
žganje, brinjevec kakor tudi

**štajerski
konjak**